

	Centrul de Medicină Legală		Cod: Fr.03 PSM 9.1.3	
	Raport de activitate CML pentru anul 2025		ISO 9001:2015	9.1.3
			Data aplicării	26.11.1021
			Ediția:01 Revizia 01	pag. 1 din 34

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova

Centrul de Medicină Legală

RAPORT DE ACTIVITATE pentru anul 2025

FEBRUARIE 2026

DIRECTOR
Ivan BULGARU

MD2025, mun. Chișinău, str. Vl. Korolenco, 8

IDNO: 1006601004105

Tel. +373 22 727933

[http:// cml.gov.md/](http://cml.gov.md/)
cancelaria.cml@cml.gov.md

Cuprins

Prefață	3
Abrevieri	4
Despre noi	5
Scurt istoric	5
Statutul juridic de funcționare	5
Misiune, funcții, atribuții	6
Rezultate 2025	7
1. Prestarea serviciilor medico-legale	7
1.1. Organizarea și realizarea serviciilor medico-legale	7
1.2. Asigurarea calității serviciilor medico-legale	11
1.3. Dezvoltarea dialogului cu beneficiarii și instituțiile partenere	12
1.4. Îmbunătățirea cadrului normativ	13
2. Suportul științifico-metodic în domeniul medicinei legale	15
2.1. Realizarea cercetărilor științifice în domeniul medicinei legale	15
2.2. Elaborarea și/sau actualizarea suportului metodic de realizare a serviciilor medico-legale	15
2.3. Sistematizarea și diseminarea informațiilor privind realizările științifice și inovațiile în domeniul medicinei legale	16
3. Realizarea managementului organizațional	18
3.1. Realizarea funcțiilor manageriale: planificare, organizare, control, raportare	18
3.2. Managementul resurselor umane	18
3.3. Managementul financiar	21
3.4. Managementul logistic	23
3.5. Managementul informațiilor	24
3.6. Managementul comunicării	24
3.7. Managementul calității	25
Concluzii	27
Obiective 2026	29
Anexe	31

Prefață

Acest raport de activitate reflectă informații de bază despre Centrul de Medicină Legală și rezultate ale principalelor activități desfășurate pe parcursul anului 2025, modul în care au fost utilizate resursele pentru realizarea misiunii sale.

La baza structurării acestui document au stat cadrul de activități ale CML, planul de activitate al instituției pentru anul 2025, rapoartele de activitate ale subdiviziunilor.

Raportul anual de activitate constă din informații generale referitoare la CML și trei compartimente principale, reieșind din misiunea, funcțiile și atribuțiile instituției: 1.Prestarea serviciilor medico-legale; 2.Suportul științifico-metodic în domeniul medicinei legale și 3.Realizarea managementului organizațional.

O serie de activități au fost realizate cu suportul și în colaborare cu partenerii noștri (PNUD Moldova, Centrul Internațional „La Strada”, CDF, UNFPA, ș.a.), pentru care le mulțumim.

Director
Ivan BULGARU

Abrevieri

A2J	Proiectul „Consolidarea eficienței și a accesului la justiție în Moldova”
CML	Centrul de Medicină Legală
ISO	International Organization for Standardization
MS	Ministerul Sănătății
ONG	Organizație non-guvernamentală
OUP	Organul (ofițerul) de urmărire penală
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Republica Moldova
SI/ SIA	Sistem informațional / automatizat
SIM	Sistem integrat de management al calității
USMF	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie

Despre noi

Scurt istoric

Centrul de Medicină Legală este o instituție publică de expertiză judiciară specializată în domeniile medicinei legale și psihiatriei legale.

Ministerul Sănătății are calitatea de fondator, în conformitate cu Legea 68/2016, HG 148/2021.

CML a fost creat la 1 octombrie 1951, denumit inițial Birou de Expertize Medico-Legale (BEML), reorganizat în anul 1996 în Centrul de Medicină Legală.

Realizarea expertizelor medico-legale este asigurată de secții medico-legale teritoriale și republicane, inclusiv secții tanatologice, clinice, de psihiatrie medico-legală și de laborator (histologie, toxicologie, medico-criminalistic, biologie și investigații molecular-genetice).

CML este baza clinică a USMF „Nicolae Testemițanu”

Statutul juridic de funcționare

CML este persoană juridică cu toate drepturile și obligațiile acordate de legislația în vigoare, dispune de ștampilă cu Stema de Stat, este instituție bugetară și operează financiar prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor.

În activitatea sa CML se conduce de Constituția Republicii Moldova, Codul de procedură penală nr.122/2003, Codul penal nr.985/2002, Codul de procedură civilă nr.255/2003, Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, Legea nr. 411/1995 ocrotirii sănătății, Legea nr. 1402/1997 privind sănătatea mentală, Regulamentul Centrului de Medicină Legală aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 58/2010, normele dreptului internațional și alte acte normative.

Misiune, funcții, atribuții

Misiunea Centrului de Medicină Legală constă în oferirea mijloacelor științifico-practice de probă pentru a contribui la înfăptuirea justiției și îmbunătățirea asistenței medicale în scopul respectării drepturilor omului.

Funcțiile de bază și de suport ale CML sunt:

- Prestarea serviciilor medico-legale,
- Suportul științifico-metodic în domeniul medicinei legale și
- Realizarea managementului organizațional.

Atribuțiile instituției reprezintă:

- Organizarea și realizarea serviciilor medico-legale;
- Asigurarea calității serviciilor medico-legale;
- Dezvoltarea dialogului cu beneficiarii și instituțiile partenere;
- Îmbunătățirea cadrului normativ;
- Realizarea cercetărilor științifice în domeniul medicinei legale;
- Elaborarea și/sau actualizarea suportului metodic de realizare a serviciilor medico-legale;
- Sistematizarea și diseminarea informațiilor privind realizările științifice și inovațiile în domeniul medicinei legale;
- Realizarea funcțiilor manageriale: planificare, organizare, control, raportare;
- Managementul resurselor umane;
- Managementul financiar;
- Managementul logistic;
- Managementul informațiilor;
- Managementul comunicării;
- Managementul calității.

1. Prestarea serviciilor medico-legale

1.1. Organizarea și realizarea serviciilor medico-legale

Pentru anul 2025 au fost planificate 33160 expertize, constatări și cercetări medico-legale, reieșind din dinamica anilor anteriori și s-au efectuat 33527 (101,1%), dinamica și structura fiind reflectată în tabelul 1.1.

Tabelul 1.1.

Dinamica volumului de lucru medico-legal

Nr.	Anul	2023	2024	2025
	Funcții ocupate de experți judiciari	110	106,25	99,75
1.	Examinări persoane/ documente medicale	18922	18622	18987
2.	Examinări cadavre	4431	4425	3782
3.	Expertize în comisie	203	227	234
4.	Investigații histologice	3225	3591	3277
5.	Investigații biologice	1548	1560	1337
	- <i>Investigații molecular genetice (ADN)</i>	135	131	163
6.	Investigații toxicologice	4535	4616	3908
7.	Investigații medico-criminalistice	208	244	251
8.	Expertiza psihiatrică	1474	1384	1751
Total		34546	34669	33527

Raportând volumul de lucru efectuat la numărul de angajați și timpul efectiv lucrat, reieșind din normativele existente la moment, specifice pentru laboratoarele medico-legale, observăm un volum general de lucru de 184% per instituție (tabelul 1.2), comparativ cu anii 2022 – 147%, 2023 – 132% și 2024 – 188%. De altfel, în anii precedenți (2022, 2023) se raporta volumul de lucru la numărul de funcții, însă, raportându-se la timpul efectiv lucrat, se observă încărcătura reală a medicinei legale (anul 2024, 2025).

Tabelul 1.2.

Volumul de lucru îndeplinit în anul 2025
în raport cu normativele și timpul efectiv lucrat

Nr.	Obiecte de cercetare	Cercetări Efectuate	Conform normativelor	Supravolum	Realizat
				Nr.	%
1.	Examinări persoane / documente medicale	18987	14646	+ 4341	130%
2.	Examinări cadavre	3782	3420	+ 362	110%
3.	Expertize în comisie	234	182	+ 52	129%
4.	Investigații histologice	3277	1728	+ 1549	190%
5.	Investigații biologice	24087	13317	+ 10770	180%
6.	Investigații Toxicologice	1766 (AD)	427	+ 1339	414%
7.	Investigații medico-criminalistice	251	184	+67	136%
Total					184%

Numărul de expertize medico-legale ale cadavrului a scăzut în anul 2025 cu aproximativ 17%, însă se observă o ușoară creștere a cazurilor de moarte violentă și o scădere treptată a cazurilor de moarte neviolentă examinată medico-legal (tabelul 1.3).

Tabelul 1.3.

Structura necropsiilor realizate în cadrul CML în anul 2025 comparativ cu anii 2023 și 2024

Nr.	Categoría morții	2023		2024		2025	
		Număr necropsii	(%)	Număr necropsii	(%)	Număr necropsii	(%)
1.	Moarte violentă	1743	39,34	1785	40,34	1602	42,36
2.	Moarte neviolentă	2387	53,87	2291	51,77	1852	48,97
3.	Nestabilită	301	6,79	349	7,89	328	8,67
	Total	4431	100	4425	100	3782	100

În tabelul 1.1. se observă o ușoară creștere a adresărilor persoanelor. Aceasta se datorează redeschiderii secțiilor teritoriale în anul 2025 (Criuleni, Sângerei, Comrat). În general, în mare parte, volumul de lucru scade în teritoriile în care CML nu are secții medico-legale, prin accesul dificil la serviciile medico-legale, problemă actuală și alertată sistematic de organele de drept, care sunt principalii beneficiari ai CML. Acoperirea

neuniformă cu servicii medico-legale din cauza deficitului de resurse umane, generează volume crescute pentru sectoarele megieșe, unde medicii legiști sunt nevoiți să deservească 2 sau 3 raioane (tabelul 1.4).

Tabelul 1.4.

Volumul examinărilor privind persoanele și cadavrele
realizat în 2025 raportat la normative, conform timpului efectiv lucrat

Nr.	Subdiviziunea și statele funcțiilor de experți	Cercetări cadavre		Cercetări persoane/ doc. Medicale		Total Realizat
		Număr necropsii	Realizat	Număr cercetări	Realizat	
		2025	%	2025	%	
1.	Criuleni – 1,0	72	120	596	198	159
2.	Leova – 1,0	122	177	330	98	138
3.	Cimișlia – 1,5	120	123	721	148	136
4.	Cantemir – 1,5	179	174	495	97	136
5.	Cahul – 1,5	104	101	874	169	135
6.	Sângerei – 1,0	63	107	482	162	134
7.	Tanatologie Chișinău 11,75	1653	129	12	1	129
8.	Orhei – 1,5	98	99	713	143	121
9.	Drochia – 1,25	65	79	673	163	121
10.	Florești – 1,5	113	103	727	133	118
11.	Soroca – 1,5	83	78	845	158	118
12.	Hîncești – 1,75	133	114	710	121	118
13.	Bălți – 3,0	226	111	1242	121	116
14.	Rezina – 1,5	66	118	304	109	114
15.	Râșcani – 1,25 (1,0)	94	110	510	118	114
16.	Comrat – 1,5	17	142	47	82	112
17.	Glodeni – 1,5	69	70	768	155	112
18.	Ungheni – 1,5	70	66	788	150	108
19.	Clinică Chișinău 4,25	-	-	5932	108	108
20.	Edineț – 4,0	271	111	1134	93	102
21.	Șt.Vodă – 1,5	102	100	517	102	101
22.	Nisporeni – 1,5 (1,0)	62	64	567	116	90
23.	Anenii-Noi	-	-	-	-	-
Total CML:		3782	110	18987	130	120

Tot din tabelul 1.1. observăm că numărul de expertize psihiatrico-legale este în creștere și se menține la cifre înalte, solicitări fiind mult mai multe. Secțiunile respective sunt nevoite să programeze pentru luni înainte o expertiză psihiatrică sau/și psihologică.

Odată cu alinierea Republicii Moldova la o serie de convenții, tratate internaționale în privința respectării drepturilor omului au crescut și cerințele față de lucrările medico-legale. În tabelul 1.5, observăm o serie de activități, care au fost dizolvate în volumul general de lucrării, însă acest volum depășește normativele stabilite cu minim încă 10% și respectiv volumul de lucru cu mult mai mult.

Din numărul total de cercetări la fața locului, 1243 (78%) au fost asigurate de echipa de gardă din Chișinău, iar din acestea majoritatea în cazurile morții subite și fără necesitatea de autopsie medico-legală, eliberându-se informații pentru medicul de familie.

Tabelul 1.5.

Alte activități medico-legale extra normative (număr)

Nr./o	Tipul de activitate	2023	2024	2025
1	Violența în familie	3877	3922	3918
	- persoane	3865	3900	3902
	- cadavre	12	22	16
2	Violența sexuală	455	488	615
3	Pretinse cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant	314	314	272
4	Cazuri discutate la conferințe clinico-anatomice	9	8	13
5	Participări la acțiuni procesuale (judecată, audiere, etc.)	240	247	311
6	Cercetări la fața locului	1912	1860	1243

1.2. Asigurarea calității serviciilor medico-legale

Calitatea expertizelor medico-legale în anul 2025 este în continuare o activitate indispensabilă și prioritară.

În așa mod, la nivelul managementului de top (director, vicedirector, secția Evaluare și monitorizare) s-a elaborat un Plan de efectuare a controalelor programate, dar s-au realizat și controale inopinate, neprogramate reieșind din plângerile și semnalele parvenite, după cum urmează:

- Secțiile tanatologie și clinică din Chișinău au fost monitorizate sistematic, pe tot parcursul anului, evaluându-se peste 500 rapoarte de expertiză.
- Trimestrial au fost recenzate rapoartele eliberate de subdiviziunile CML.
- Secțiile teritoriale au fost controlate în întregime la începutul anului, în perioada totalizărilor (ianuarie 2026), cu prezentarea rapoartelor de expertiză pentru lunile noiembrie-decembrie, examinându-se peste 400 rapoarte de expertiză a cadavrului, peste 2500 rapoarte de expertiză/constatare a persoanelor și în baza documentelor medicale.
- Au fost verificate toate secțiile de laborator, secțiile de expertiză psihiatrico-legală, în privința corectitudinii documentării, calității serviciilor prestate.
- Au fost realizate 10 controale cu deplasări în teritoriu, în cadrul cărora s-a examinat și calitatea serviciilor, elaborându-se rapoarte de neconformitate, cu neconformități minore, în mare parte de ordin tehnic.
- Au fost asigurată audiența cetățenilor de către conducerea CML, în număr de 12 programări.
- A fost intensificat controlul neconformității rapoartelor de expertiză, prin analiză obligatorie a divergențelor și elaborate 28 de rapoarte de neconformitate, dintre care, în 15 cazuri s-au stabilit neconformități minore, mai mult de ordin tehnic, dar și în 13 cazuri au fost raportate neconformități majore, aplicându-se în bună parte sancțiuni administrative. Cele mai multe neconformități au fost raportate de secția Expertize medico-legale în comisie - 12, urmate de secția Clinică medico-legală Chișinău cu 6 cazuri, secții la care apelează ordonatorul atunci când sunt elaborate concluzii neconforme.

În cadrul CML funcționează Sistemul Integrat de Management, creat în 2022, incluzând ISO 9001:2015, ISO 17025:2018, 17020:2012.

CML deține:

- Certificat de Conformitate SM SR EN ISO 9001:2015 din 2021, planificat pentru recertificare în 2025 și realizat;
- Certificat de Acreditare SM EN ISO/IEC 17025:2018 din 2023, planificat

pentru extindere în 2025 și realizat;

- Certificat de Acreditare, eliberat de ANSP în 2021, cu valabilitatea de 5 ani;

- Autorizație sanitară de funcționare, valabilă până la 10 mai 2028;
- Autorizație de activitate pentru utilizarea obiectivelor și încăperilor destinate activităților legate de circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, valabilă până la 13 martie 2028.

La nivelul managementului mijlociu (șefii de secții) se realizează verificări continue ale rapoartelor de expertiză, pentru fiecare subdiviziune în parte.

Pe toată perioada anului 2025 a fost asigurată în 100% cazuri consultarea continuă a experților judiciari pe diferite probleme complexe de cercetare medico-legală, la toate nivelele.

Prin intermediul sistemului de management al calității și prin mecanisme administrative s-a realizat consultarea experților judiciari privind implementarea uniformă și corectă a SIM, prevederilor cadrului normativ în activitatea practică.

Un mecanism de control și ridicare al calității reprezintă și feedbackul beneficiarilor: poliției, procuraturii. Ca urmare a acestui exercițiu s-au constatat diverse neconformități, inclusiv majore, pentru care s-au aplicat sancțiuni administrative. Totodată, beneficiarii manifestă dezinteres față de feedbackul activ, foarte puțini trimit feedback prin formularul electronic, din care considerente analiza lor devine nereprezentativă.

Anual se sistematizează neconformitățile și se propun tematici pentru perfecționarea nivelului de cunoștințe.

Prin generalizarea problemelor, neajunsurilor, neconformităților în domeniul prestării serviciilor medico-legale au fost elaborate și prezentate propuneri de soluționare și diminuare a lor, cum ar fi:

- Stabilirea necesităților de instruire (webinare, cursuri de educație medicală continuă (EMC) și altele);
- Tematici propuse pentru EMC;
- Constatarea necesităților de asigurare a logisticii și infrastructurii pentru efectuarea serviciilor calitative;
- Propuneri privind actualizarea/modificarea procedurilor de SIM, actelor normative interne și externe.

1.3. Dezvoltarea dialogului cu beneficiarii și instituțiile partenere

Pentru îmbunătățirea satisfacției beneficiarilor de serviciile prestate de CML s-au realizat următoarele acțiuni:

- O serie de ședințe comune au fost realizate împreună cu reprezentanți ai Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Inspectoratului General al Poliției, Direcției generale de Urmărire

Penală, dar și ONG-uri, asociații orientate în protecția victimelor diverselor forme de violență;

- Beneficiarilor li se propun evaluarea satisfacției, însă se constată o pasivitate a respondenților;
- Identificarea problemelor și deficiențelor în comunicare cu beneficiarii prin intermediul adresărilor, feedbackurilor din partea beneficiarilor, cu întreprinderea măsurilor de îmbunătățire, după caz;
- Îmbunătățirea comunicării cu instituțiile partenere, inclusiv instituțiile similare de expertiză judiciară din țară.

Pentru o mai bună comunicare cu ordonatorii expertizelor a fost promovat Ghidul de bune practici cu privire la dispunerea expertizelor judiciare, destinat organelor de drept (proiect susținut de PNUD, cu implicarea IRP). Ghidul se difuzează în varianta electronică, în mod gratuit.

Au avut loc o serie de întâlniri cu beneficiari (reprezentanții organului de urmărire penală), privind consultarea lor în domeniul prestării serviciilor medico-legale, cu precădere referitor la expertiza cadavrului, persoanei, documentelor medicale, cercetarea la fața locului.

Pe tot parcursul anului colaboratorii implicați au participat la lucrările consiliilor metodic-științifice de specialitate din cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, Comisiilor specializate, ș.a.

Cu suportul CDF și PNUD au urmat instruirii la locul de muncă privind intervenția multidisciplinară a medicului legist în Centrele de tip Barnahus.

1.4. Îmbunătățirea cadrului normativ

Pentru asigurarea unui cadru normativ adecvat privind organizarea și realizarea calitativă a serviciilor medico-legale, CML a participat la revizuirea cadrului normativ existent în domeniul expertizelor judiciare și activitățile conexe, cu elaborarea propunerilor de îmbunătățire/modificare și prezentarea acestora autorităților publice competente, inclusiv acțiuni de avizare:

- Proiect de modificare a salarizării personalului CML, aprobat în Parlament;
- Proiect de ROF al CML, înaintat la MS;
- Proiectul HG cu privire la modificarea HG nr.296/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei;
- Examinarea funcționalității sistemului de reabilitare a victimelor torturii;

- Avizarea Proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției);
- Avizarea HG 270/2014 și a proiectului de modificare a acesteia;
- Avizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Programului Național de Prevenire și Combatere a Violenței față de Femei și a Violenței în Familie pentru anii 2023-2027;
- Examinarea proiectului HG cu privire la Consiliul Național Coordonator în Domeniul Prevenirii și Combaterii Violenței Împotriva Femeilor și Violenței în Familie și actelor conexe;
- Examinarea proiectului de modificare a Legii nr. 68/2016 și înaintarea propunerilor;
- Evaluarea actelor normative ale RM și UE în domeniul cercetării ADN în contextul Acordului de Asociere Republica Moldova –Uniunea Europeană;
- Proiect al Regulamentului privind modul de ținere a Resursei informaționale SI GDEJ;
- Hotărârea de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la circulația plantelor, substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, substanțelor psihoactive noi și substituenților de droguri;
- Ședința MS cu privire la armonizarea actelor UE;
- Ședința Comitetului tehnic CT 69 Criminalistica – Institutul de Standardizare din Moldova;
- Activitățile grupului de experți CEDAW;
- Ședința MS privind modificarea HG nr.296/2009;
- Activitățile Mecanismului Național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor din cadrul MMPS;
- Masa rotundă a Consiliului Europei „Analiza cadrului juridic și procedural al RM în lumina Convenției de la Istanbul privind protecția internațională a femeilor migrante, refugiate și solicitante de azil”;
- Ședințele Comitetului de conducere al proiectului pilot al Serviciului regional integrat pentru victimele violenței sexuale;
- Activitățile grupului de experți GREVIO;
- Ședințele Agenției Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței Împotriva Femeilor și a Violenței în Familie;
- Ședințele din cadrul MJ privind modificarea și completarea Legii nr.68/2016.

2. Suportul științifico-metodic în domeniul medicinei legale

2.1. Realizarea cercetărilor științifice în domeniul medicinei legale

Suportul științifico-metodic în cadrul CML este realizat în strânsă colaborare cu USMF „Nicolae Testemițanu”, cu precădere, Catedra medicina legală.

CML acordă suport în realizarea studiilor prin doctorat, fiind ca bază clinică a USMF „Nicolae Testemițanu”, pe teme „Tortura fizică în Republica Moldova din perspectivă medico-legală” și „Identificarea medico-legală a victimelor violenței în familie”.

Au fost elaborate și publicate 16 lucrări științifice (lista se anexează).

2.2. Elaborarea și/sau actualizarea suportului metodic de realizare a serviciilor medico-legale

Centrul de Medicină Legală continuă să integreze activitatea de management, dar și metodică, tehnica expertizelor medico-legale în sistemul de management al calității, astfel, actualizându-se și elaborându-se mai multe proceduri și instrucțiuni de lucru:

- PO 23.01 Expertiza medico-legală a cadavrelor și părților de cadavre umane;
- PO 24.01 Expertiza medico-legală a persoanelor;
- PO Determinarea monoxidului de carbon în sânge total prin metoda spectrometrică cu utilizarea curbei de calibrare;
- IL 01 PO 23.01 Examinarea medico-legală a cadavrului de nou-născut;
- IL PO 23.01-02 Elaborarea diagnosticului medico-legal;
- IL 04 PS 04 Utilizarea echipamentului individual de protecție în CML;
- IL 03 PS 04 Gestionarea scurgerilor de sânge și fluide corporale;
- Fr.04 PSM 14 Program de curățenie al secțiilor CML p/u 2026 ;
- Fr.07 PSM 14 Lista soluțiilor dezinfectante utilizate în cadrul CML;
- PSM 05 Prelevarea și transmiterea probelor biologice pentru cercetări medico-legale de laborator;
- Determinarea antigenilor sistemelor eritrocitare (ABO, MN, Rh, P1) a sângelui lichid;
- Determinarea antigenilor sistemului ABO în probele biologice umane prin RAE;
- Determinarea antigenilor sistemului ABO în probele biologice umane prin RAC;
- Determinarea aglutininelor sistemului ABO în probele sângelui uscat;
- PG – T 6.5 Trasabilitatea măsurărilor, ed. 03 din 10.01.2025;
- PG – T 7.2 Selectarea, validarea și verificarea metodelor de încercări, ed. 03 din 10.01.2025;
- PG – T 7.4-1 Manipularea obiectelor de încercare prezentate pe cale externă, ed. 03 din 10.01.2025;
- PG – T 7.4-2 Manipularea obiectelor de încercare prezentate pe cale internă, ed. 03 din 10.01.2025;

- PG – T 7.7 Monitorizarea validității rezultatelor încercărilor, ed. 03 din 10.01.2025;
- 2 Fișe Specifice de Proces pentru metoda GC-MS;
- PG-B 7.4-1 Manipularea obiectelor de cercetare prezentate pe calea externă - 05.03.2025;
- PSM 13 Raportarea rezultatelor. Cerințe pentru întocmirea rapoartelor medico-legale;
- PSM 11 Analiza solicitărilor;
- PSM 15 Achiziția produselor și serviciilor;
- PS02 Inventarierea și casarea;
- PS07 Evidența și mișcarea mijloacelor fixe.

2.3. Sistematizarea și diseminarea informațiilor privind realizările științifice și inovațiile în domeniul medicinei legale

Pentru o bună informare cu privire la activitățile științifice în domeniul medicinei legale a fost gestionat Calendarul de anunțuri privind foruri științifice naționale și internaționale destinate pentru experții judiciari (33 anunțuri).

În anul 2025 CML a organizat independent și în parteneriat conferințe, mese rotunde, simpozioane și alte evenimente științifice, după cum urmează:

- Webinar-ul republican al serviciului medico-legal din RM cu genericul: „Rezultatele activității Centrului de Medicină Legală în anul 2024”, 03.04.2025;
- Webinar-ul republican al serviciului medico-legal din RM cu genericul „Prelevarea probelor biologice pentru cercetări medico-legale de laborator”, 29.05.2025;
- Webinar-ul republican al serviciului medico-legal din RM cu genericul „Modificările Legii nr. 68/2017 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, 28.08.2025;
- Conferința științifică internațională „Expertul judiciar – stâlpul încrederii în actul de justiție”, Chișinău, Republica Moldova, 03.10.2025.

Informarea eficientă a angajaților CML a asigurat participarea la 44 foruri științifice (conferințe, mese rotunde, simpozioane, ateliere) în țară și peste hotarele ei (lista se anexează), inclusiv 20 comunicări și 2 postere.

Din activitățile științifico-practice, inclusiv cu participare fizică, de colaborare cu instituții similare din țară și de peste hotare pot fi enumerate:

- 2 cercetări interlaboratoare dintre SBML și CNTS – aprilie 2025 nr.100507140; noiembrie 2025 – 100534510 – 3 participanți;
- 5 teste PT realizate de SBML: DNA Semen; Forensic Biology; Semen blood mixture; Parentage; DNA blood – 6 participanți PT TX BLD blood quantitative – ethanol; round 311, 14.10.2025 – 3 participanți;
- 1 cercetare interlaborator dintre STML și CTCRJ al IGP al MAI – 22.10.2025 – 3 participanți;
- 2 teste PT realizate de STML: biological specimens; BLD Etanol și COHb – 4

participanți.

- Participare în calitate de membru la organizații/rețele de profil, societăți științifice, care includ instituții similare;
- Coordonarea și evaluarea lucrărilor de absolvire, tezelor de licență / master / doctor / doctor habilitat;
- Schimb de experiență cu instituții similare peste hotarele țării:
 - Vizită de studiu în cadrul: Final Conference of the International Training Programme: Prevent and Respond to Gender Based Violence – Strengthening Agents of Change. Viena, Austria (21.10-24.10.2025). P. Glavan.

Centrul de Medicină Legală deține și gestionează unica bibliotecă din Republica Moldova în domeniul medicinei legale, înregistrând următoarele activități:

- Achiziționarea abonamentelor la reviste științifice;
- Crearea bazei de date electronice;
- Obținerea titlurilor bibliografice noi;
- Marcarea și clasificarea titlurilor bibliografice;
- Includerea titlurilor bibliografice în baza de date.

3. Realizarea managementului organizațional

3.1. Realizarea funcțiilor manageriale: planificare, organizare, control, raportare

Odată cu reorganizarea metodologică, managementul organizațional înregistrează anual îmbunătățiri, crește numărul de proceduri ale sistemului integrat de management, iar informația documentată asigură continuitatea și transparența instituțională.

Anual se elaborează planul de activitate al CML, având la bază indicatorii de produs pentru fiecare din activitățile și acțiunile propuse în anul de gestiune, dar și termenii de realizare, responsabili de activități. Planul de activitate a fost structurat reieșind din cadrul de activități al CML, domenii, subdomenii, definindu-se obiectivele operaționale, rezultatele așteptate, indicatorii de rezultat.

În baza Planului general de activitate al instituției se repartizează per subdiviziune și se dezvoltă planurile anuale de activitate pentru fiecare din ele, urmărindu-se trimestrial realizarea indicatorilor.

„Programul de dezvoltare strategică pentru anii 2023-2025” necesită a fi revizuit pentru următoarea perioadă, în trimestrul 1 al anului 2026.

3.2. Managementul resurselor umane

Pentru anul 2025, conform schemei de încadrare, au fost aprobate 324,25 funcții. La moment, ținând cont că 38,5 (11,9%) din unități continuă să fie „înghețate” prin moratoriul stabilit prin HG 672/2019, pot fi ocupate 295,75 posturi, dintre care, în prezent, sunt ocupate doar 286,0 (85,6%) posturi de muncă, inclusiv 13,5 (4%) prin cumul extern (tabelul 3.1.).

Tabelul 3.1.

Resursele umane ale Centrului de Medicină Legală (finele anului 2025)

Funcții	Scriptic	Pot fi Ocupate	Ocupate	Persoane fizice	F	B	Pensionari	
							F	B
Personal medical Superior (experți)	115,5	103,5	99,75	80	23	57	2	6
Personal medical superior (specialiști)	3,25	2,75	2,75	5	4	1	1	1
Medici-rezidenți	20,0	20	17	17	12	5	0	0
Personal medical Mediu	73,0	55,5	54	43	38	5	7	0
Registratori Medicali	21,5	21,5	20,75	17	17	0	1	0
Personal inferior	77,5	69	68,25	55	36	19	16	4
Alt personal	23,5	23,5	23,5	21	11	10	2	2
Total	334,5	295,75	286,0	238	123	93	29	12

Fluctuația de personal a constituit 7%, iar raportul de angajați, față de eliberați – 45,7%,. După cum observăm în tabel (tabelul 3.2), cea mai mare fluctuație o reprezintă personalul superior și inferior.

Tabelul 3.2

Fluctuația de personal în CML

Funcții	Angajați	Suspendați	Concediu de maternitate	Demisionați/ concediați
Experți judiciari medico-legali	3	0	2	2
Experți stagieri	4	0	0	1
Medici rezidenți	15	4	1	3/1
Medici consultanți	1	0	0	0
Personal medical mediu	4	0	1	3
Personal inferior	6	0	0	5
Alt personal	2	0	0	1
Total	35	4	4	15/1

Centrul de Medicină Legală continuă să se confrunte cu o lipsă considerabilă de medici legiști, specialiști care se pregătesc în decurs de nouă ani de studii universitare și postuniversitare. Așa cum CML este o instituție republicană, cu secții teritoriale în raioanele și municipiile țării, din cauza lipsei medicilor legiști, într-o serie de raioane secțiile teritoriale nu funcționează, cum ar fi: Briceni, Ocnița, Dondușeni, Fălești, Șoldănești, Călărași, Telenești, Strășeni, Ialoveni, Căușeni, Basarabeasca, Ceadâr-Lunga, Taraclia, Vulcănești, iar în mai multe raioane (Râșcani, Drochia, Nisporeni, Hâncești) medicii legiști sunt pensionari și există riscul închiderii secțiilor din motivul pensionării.

Majorările salariale, operate în anul 2023, au stopat eliberările pe motive financiare, și au fost destul de motivante pentru tineri de a alege medicina legală, în 2025 fiind oferite de către MS 10 locuri la studii prin rezidențiat. Toate locurile au fost suplinite, pregătirea fiind destul de lentă.

În acest context, Centrul de Medicină Legală rămâne în continuare în incapacitate de deservire uniformă a populației cu servicii medico-legale, servicii necesare în majoritatea crimelor îndreptate împotriva vieții, sănătății și demnității populației.

Organele de drept continuă să alerteze această problemă, dar și faptul că din cauza lipsei medicului legist în teritoriu devine imposibilă examinarea mai multor crime, prin lipsa sau imposibilitatea victimelor diferitor forme de violență de a se deplasa pentru examinare medico-legală în secțiile medico-legale învecinate, în special păturile vulnerabile ale populației.

Aceste exigențe le accentuează și Centrele de asistență multidisciplinară a diferitor forme de violență, care de nenumărate ori solicită suportul pe care nu întotdeauna îl putem oferi.

Urmează în 2026 să se opereze o nouă majorare a salariilor, iar impactul urmează să-l analizăm pe parcurs.

3.3. Managementul financiar

Bugetul anului 2025 a fost planificat reieșind din analiza executării bugetului în ultimii 2-3 ani și estimarea resurselor necesare pentru anii următori.

În anul 2025 bugetul Centrului de Medicină Legală a fost aprobat cu – 116 433,1 mii lei, după rectificatul bugetului de stat el a fost majorat cu 2 742,9 mii lei, fiind precizat în mărime de – 119 176,0 mii lei.

Bugetul instituției în anul de referință a fost valorificat în proporție de 98,8% și respectiv, bugetul (venituri) executat a constituit – 117 965 430,42 lei, care examinat prin prisma surselor de venit se constată (figura 3.1):

- Finanțare de la bugetul de stat – 82 787 000,80 lei (cod Eco 149800);

- Venituri de la prestarea serviciilor cu plată și locațiune – 35 178 429,62 lei, dintre care:
- Cod Eco 142310 „Încasări de la prestarea serviciilor cu plată” - 34 961 818,69 lei;
- Cod Eco 142320 „Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public” – 216 610,93 lei.

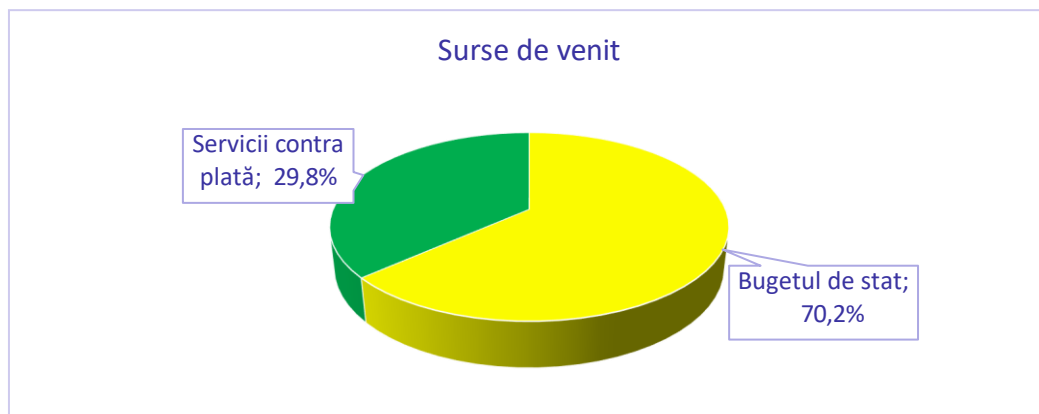

Figura 3.1. Ponderea surselor de venit ale CML

În anul 2025, planul precizat la veniturile din prestarea serviciilor cu plată (*Cod Eco 142310*) a fost de 30 750 mii lei, executate venituri din prestarea serviciilor cu plată au fost - 34 961,8 mii lei, de unde rezultă executarea planului anual, la prestarea serviciilor cu plată, în mărime de – 113,7% .

Pe perioada raportată, s-au înregistrat și Venituri efective cu titlu gratuit, din „donații” și „alte venituri” în valoare sumară de 217 304,25 lei, după cum urmează:

- CENTRUL DE DREPT AL FEMEILOR – donație: postere, ghid de informare, în valoare de 13 700 lei;
- IMSP SCR „Timofei Moșneaga” – donație: saci pentru cadavre, ochelari de protecție, apă pentru injecții, aparat de ras ș.a, în valoare totală de 6 332,25 lei;
- PNUD MOLDOVA – donație: etanol, acid, mix de pesticide ș.a, în valoare de 130 575,00 lei;
- Cet. MIHALAȘ EDUARD – donație: Frigider „Mini Respecta”, în valoare de 3 200 lei;
- Cet. MARDARI ELENA – donație: mobilier (masă de birou, dulăpior, suport pentru flori), în valoare de 7530 lei;
- ASOCIAȚIA CRIMINALIȘTILOR DIN ROMÂNIA – donație: literatură (revista română de criminalistică), în valoare de 1785 lei;
- CENTRUL NAȚIONAL DE TRANSFUZIE A SÂNGELUI – intrare gratuită: Ser standard ABO, în valoare de 8 406,45 lei;
- Alte venituri- 45 775,55lei.

Bugetul executat (cheltuieli) în anul 2025 a constituit 116 794 887,88 lei și reprezintă structura din tabelul 3.4, iar evoluția comparativă cu anul 2024 - tabelul 3.5.

Tabelul 3.4.

Structura bugetului executat în anul 2025

Indicatori	Clasificarea Economică	Executat (mii lei)	Proporția din totalul cheltuielilor în anul 2025
Retribuirea muncii Angajaților	211	79 722,1	68,3
Contribuții și prime de asigurări obligatorii	212	23 119,4	19,8
Bunuri și servicii	220	7 704,1	6,6
Prestații sociale	270	274,0	0,2
Alte cheltuieli	280	2,1	0,0
Procurări de active Nefinanciare	300	5 973,2	5,1
Total	X	116 794,9	100

După cum observăm, mijloacele financiare alocate în anul 2025 Centrului de Medicină Legală, au fost destinate preponderent retribuirii muncii, achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, constituind în valoare sumară 102 841,5 mii lei sau $\approx 88,1\%$ din structura cheltuielilor.

În acest mod se conturează importanța resurselor umane în desfășurarea proceselor instituționale.

Tabelul 3.5.

Evoluția cheltuielilor CML în perioada 2024-2025

Denumirea cheltuielilor	K6	anul 2024		anul 2025	
		Mii lei	%	Mii lei	%
Retribuirea muncii Angajaților	211	63 203,5	67	79 722,1	68,3
Contribuții și prime de asigurări obligatorii	212	18 329,2	19,4	23 119,4	19,8
Bunuri și servicii	220	7 359,9	7,8	7 704,1	6,6
Prestații sociale	270	275,8	0,3	274,0	0,2
Alte cheltuieli	280	-	-	2,1	0,0
Procurări de active Nefinanciare	300	5 224,5	5,5	5 973,2	5,1
Total	x	94 392,9	100	116 794,9	100

În anul 2025 comparativ cu anul 2024 ponderea cheltuielilor salariale în structura totală a cheltuielilor nu a suportat schimbări semnificative.

3.4. Managementul logistic și al infrastructurii

Managementul logistic și al infrastructurii a avut drept obiectiv operațional îmbunătățirea managementului logistic și al infrastructurii, optând pentru necesități instituționale asigurate cu mijloace tehnice, echipament și consumabile; servicii medico-legale prestate fără întreruperi din cauza aspectelor logistice și personal satisfăcut de mediul fizic la locul de muncă.

Pentru obținerea rezultatelor propuse au fost înregistrați următorii indicatori:

- Executarea achizițiilor conform procedurilor operaționale privind organizarea achizițiilor publice, dar și în conformitate cu legislația în vigoare;
- Executarea achizițiilor, conform planului de achiziții pentru anul 2025 (<https://cml.gov.md/sites/default/files/media/documents/2025-11/Planul%20achizitiilor%20publice%202025%20modif.3%20%2805.11.2025%29.PDF>);

- Analiza Notelor de solicitare privind asigurarea cu mijloace tehnice a subdiviziunilor, cu infrastructura necesară și includerea lor în proiectul planului de achiziții în propunerile de buget;
- Ajustarea și aprobarea planului de achiziții pentru anul 2025, conform devizului de cheltuieli aprobat, publicat pe pagina Web a instituției (<https://cml.gov.md/sites/default/files/media/documents/2025-11/Planul%20achizitiilor%20publice%202025%20modif.3%20%2805.11.2025%29.PDF>).

Planul de achiziții pentru 2025 a fost realizat 96,5%, iar din totalul de 57 achiziții publice realizate se constată următoarea structură:

- 41 achiziții de mică valoare;
- 3 achiziții prin cererea ofertelor de preț;
- 6 achiziții prin licitație publică;
- 4 achiziții prin negocieri fără publicare;
- 3 acorduri adiționale la contractele existente.

Din totalul de achiziții nu s-au înregistrat sau identificat neconformități. Au fost întocmite și prezentate Rapoarte privind monitorizarea și realizarea Planului de achiziții.

3.5. Managementul informațiilor

Centrul de Medicină Legală este o instituție cu acoperire republicană, ceea ce creează dificultăți de control al informațiilor, în special cele ce țin de activitatea expertală. În așa mod, în colaborare cu PNUD, în cadrul proiectului „A2J”, CML a participat în procesul de proiectare și analiză a conceptului tehnic a sistemului informațional privind gestionarea dosarelor de expertiză judiciară (SIA GDEJ).

La sfârșitul anului 2024 au fost primele teste ale SIA GDEJ, iar pe parcursul anului 2025, au fost realizate instruirii și aplicarea progresivă a sistemului, în procesul testării au fost depistate unele neajunsuri și propuse de a fi înlăturate pe parcursul anului 2026.

3.6. Managementul comunicării

Managementul comunicării fiind o activitate inovativă, continuă să aducă roade și consolidare instituțională. În anul 2025 s-au întreprins măsuri de îmbunătățire a comunicării interne și externe în cadrul CML.

Online se desfășoară o serie de activități republicane, care, pe lângă eficiența timpului, au și o eficiență financiară, reducând din cheltuielile de deplasare.

A fost menținut registrul electronic al petițiilor, iar în cazurile mai dificile, s-au creat dosare administrative, care au permis examinarea profundă a petițiilor.

În anul 2025, din totalitatea intrărilor, au fost înregistrate drept petiții 19 cazuri, dintre care una a fost retrasă, celelalte examinate și atribuite ca neîntemeiate.

Centrul de Medicină Legală a fost deschis pe toată perioada anului pentru asigurarea audierii cetățenilor, însă, din cauza specificului activității CML, nu a fost solicitată nici o audiere. În majoritatea cazurilor, cetățenii au nevoie de audiență neamânată, la momentul adresării, dorind să soluționeze probleme de expertiză medico-legală, motiv pentru care administrația CML a avut mai multe audiențe neprogramate, în măsura disponibilității.

Totodată, pentru accesibilitate a fost reprogramat orarul audiențelor, pentru fiecare zi de luni.

Pe segmentul comunicării în anul 2025 a fost numit responsabil instituțional, care a monitorizat planul în domeniul comunicării, procedurile, documentele în managementul comunicării.

Transparența instituțională a CML a fost menținută prin publicarea informațiilor de interes public pe pagina WEB a instituției și pe pagina de socializare a CML (FB).

A fost monitorizată presa (mass-media) privind reflectarea activității CML, în care nu sunt apariții obiectiv negative.

3.7. Managementul calității

În anul 2025 au continuat activitățile de consolidare a sistemelor de management al calității. Au fost susținute cu succes toate auditurile de calitate. S-a menținut și dezvoltat în continuare Sistemul Integrat de Management al Calității.

Sistemul de management al calității este unul mai puțin cunoscut și implementat în domeniul public, fapt care creează dificultăți de dezvoltare, sub mai multe aspecte, principalele fiind cel financiar și al resurselor umane. În pofida celor menționate, CML dezvoltă, extinde și menține Sistemul Integrat de Management al Calității prin care poate demonstra relevanța probelor furnizate – a rapoartelor de expertiză.

Rezumând rezultatele obținute pe domeniul Managementului calității, pot fi enumerate următoarele:

- Planificarea de reconfirmare a Certificatului de conformitate a sistemului de management al calității SM SR EN ISO 9001:2015;
- Audit de extindere a acreditării SM EN ISO/IEC 17025:2018 pentru toxicologie medico-legală și ADN;
- Menținerea Nomenclatoarelor documentelor externe (NDE 7.5) și interne (NDI 7.5);
- Elaborarea și actualizarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru conform SIM;
- Difuzarea documentației ISO pe platformă electronică a informațiilor documentate ale sistemului de management al calității și instruirea/familiarizarea permanentă a personalului CML privind aplicarea SMC în practica de lucru;

- Realizarea testelor internaționale de competență (Proficiency Testing);
- Instruiri în domeniul Sistemului de Management al Calității;
- Acțiuni de tratare a riscurilor și oportunităților;
- Auditarea internă și externă ISO;
- Acțiuni de tratare a neconformităților;
- Efectuarea Controlului Intern Managerial, raportul fiind prezentat MS, conform programului.

Concluzii

1. În anul 2025 au fost realizate 33.527 de expertize, constatări și cercetări medico-legale, constituind 101,1% din cele planificate.
2. Volumul de activitate al CML, raportat la timpul efectiv de muncă, a atins nivelul de 184%, depășind cu 84% normele instituționale stabilite. Acest volum este realizat printr-un efort profesional suplimentar, întrucât majoritatea activităților medico-legale nu pot fi amânate sau planificate pentru o dată ulterioară.
3. Planificarea pentru anul 2025 a fost eficientă, îndeplinindu-se volumul de lucrări în proporție de 101,1%, urmare a unui management efectiv.
4. Deși s-a constatat o reducere a cazurilor de moarte non-violentă, unele secții teritoriale (Criuleni, Leova, Cimișlia, Cantemir, Cahul, Sângerei) continuă să înregistreze un volum de activitate ridicat de la 134% până la 159%, în special în zonele unde o secție deservește mai multe raioane.
5. Numărul investigațiilor ADN este în creștere.
6. Un număr tot mai mare de activități medico-legale necesită un timp mai îndelungat de intervenție, ca urmare a abordării multidisciplinare, în special în cazurile de violență în familie (3918), violență sexuală (615) și presupuse acte de tortură (272).
7. Proporția deceselor violente se menține la aproximativ 42,3%, nivel considerat relativ scăzut, în principal din cauza numărului mare de decese subite, care continuă să ridice dificultăți în gestionarea intersectorială.
8. Monitorizarea sistematică a calității evidențiază rezultate favorabile în cadrul proceselor de audit.
9. Activitatea CML a fost asigurată prin 295,75 funcții, acoperite – 286,00 de către 238 persoane fizice (85,6%), o bună parte fiind angajați prin cumul până la 1,5 salarii, din motiv că CML se confruntă cu o criză a resurselor umane, angajații fiind nevoiți să accepte astfel de condiții. În anul 2025 raportul dintre medicii legiști angajați și eliberați a constituit 45,7%.
10. În majoritatea teritoriilor s-au înregistrat termene rezonabile pentru finalizarea expertizelor, acestea fiind în general de până la 30 de zile.
11. Au fost efectuate audituri interne, precum și evaluări ale calității rapoartelor de expertiză prin intermediul feedback-ului oferit de beneficiari. În cadrul acestora au fost identificate unele neconformități, generate în principal de nivelul resurselor umane, de gradul de responsabilitate profesională și de volumul mare de activitate.
12. CML a inițiat și a menținut un dialog constructiv cu beneficiarii serviciilor și instituțiile partenere.
13. În anul 2025, CML s-a implicat în diverse activități orientate spre îmbunătățirea și dezvoltarea instituțională, beneficiind de suportul organizațiilor precum PNUD, CDF, La Strada, EcoExpert și alți parteneri.
14. Instituția a participat la mai multe procese de revizuire a cadrului normativ relevant pentru domeniul medicinei legale, precum și la elaborarea și implementarea unor

politici publice în acest sector.

15. Suportul științifico-metodic a fost realizat prin publicarea lucrărilor științifice (13), organizarea a 4 evenimente științifice, participarea la 44 foruri științifice, elaborarea procedurilor operaționale și instrucțiunilor de lucru, schimb activ de experiență, s-a asigurat suportul metodic, sistematizarea și diseminarea informațiilor științifico-metodice, activități de formare continuă și altele.

16. În anul 2025 bugetul precizat al CML a constituit 119 176,0 mii lei, care a fost executate în proporție de 98,8%.

17. Planul precizat de prestare a serviciilor cu plată a fost realizat în proporție de 113,7% (34 961, 9 mii lei).

18. În anul 2025 CML a beneficiat de Venituri efective cu titlu gratuit și din donații în valoare de 217,3 mii lei.

19. Din structura totală a cheltuielilor instituției - 88,1% au fost destinate retribuirii muncii, inclusiv taxele aferente.

20. CML continuă să mențină Sistemul Integrat de Management al Calității. Acesta a fost supus auditului de menținere și extindere SM EN ISO/IEC 17025:2018, pentru toxicologie medico-legală și ADN.

21. În anul 2025 s-a pus accent deosebit pe calitatea produselor. Au fost auditate 10 secții, care s-au soldat cu o îmbunătățire semnificativă a lucrărilor medico- legale.

Obiective 2026

Obiectivul principal pentru anul 2026 rămâne asigurarea prestării unor servicii medico-legale de calitate, realizate în termene rezonabile, precum și oferirea expertizelor medico-legale a unui cadru normativ adecvat și a suportului științifico-metodic necesar, care să garanteze efectuarea unor expertize medico-legale corecte și fundamentate.

Se urmărește îmbunătățirea dialogului cu beneficiarii și instituțiile partenere, astfel încât să fie consolidată o colaborare durabilă și eficientă, iar beneficiarii să fie satisfăcuți de serviciile medico-legale prestate de CML.

Cu sprijinul autorităților publice centrale, vor fi întreprinse măsuri pentru consolidarea resurselor umane în cadrul CML. Resursele umane reprezintă fundamentul activității de expertiză judiciară, iar formarea inițială și continuă a experților judiciari, precum și dezvoltarea profesională a acestora și a personalului conex, trebuie să constituie o prioritate pentru orice instituție de expertiză. Prin expertizele medico-legale se contribuie direct la realizarea actului de justiție în cazurile ce vizează încălcarea dreptului la viață, sănătate și demnitate a persoanei.

O altă direcție importantă de dezvoltare a CML vizează perfecționarea cadrului normativ în domeniu, care în prezent prezintă anumite lacune. În mod special, în anul 2026 accentul va fi pus pe îmbunătățirea prevederilor Legii nr. 68/2016 și a Regulamentului de organizare și funcționare (ROF) al instituției.

De asemenea, va continua dezvoltarea suportului științifico-metodic, care asigură calitatea, veridicitatea, credibilitatea și recunoașterea rezultatelor expertizelor medico-legale.

Un alt obiectiv îl constituie asigurarea uniformității și calității expertizelor prin optimizarea proceselor operaționale de realizare a acestora, inclusiv prin punerea la dispoziția specialiștilor a procedurilor operaționale, ghidurilor, instrucțiunilor, regulamentelor și standardelor necesare.

Se urmărește, totodată, sporirea performanței și consolidarea imaginii instituționale prin dezvoltarea unui sistem eficient de management organizațional, fundamentat pe principii teoretice, științifice și metodologice solide.

O altă prioritate este optimizarea proceselor de planificare și utilizare a resurselor financiare, astfel încât instituția să funcționeze eficient, iar fondurile publice să fie gestionate în mod responsabil și eficace.

Asigurarea necesităților instituționale cu echipamente tehnice, consumabile și alte resurse materiale constituie, de asemenea, un obiectiv important, pentru a garanta continuitatea prestării serviciilor medico-legale.

Se va urmări îmbunătățirea proceselor de comunicare internă și externă ale CML, precum și dezvoltarea și implementarea Sistemului Informațional Automatizat „Gestionarea Dosarelor de Expertiză Judiciară” (SIA GDEJ), cu suportul PNUD.

Totodată, vor continua activitățile de consolidare a serviciului, inclusiv prin colaborarea cu partenerii de dezvoltare.

Un alt obiectiv major îl constituie dezvoltarea și extinderea sistemului de management

al calității în cadrul CML, cu obținerea certificărilor și acreditărilor conform standardelor ISO 9001, ISO 17025 și ISO 17020.

Organizarea Conferinței naționale cu participare internațională al medicilor legiști din Republica Moldova, consacrată aniversării a 75 ani de la fondarea Centrului de Medicină Legală în perioada 01 – 03 octombrie 2026.

În final, se prevede reevaluarea necesităților instituționale și elaborarea unui nou program de dezvoltare strategică pe termen mediu.

Anexe

Lista publicațiilor realizate în anul 2025 de către colaboratorii CML:

1. BONDAREV A., PĂDURE A., LOZAN O. Management of Clinical and Medico-Legal Diagnostic Discrepancies. În Folia Societatis Medicinæ Legalis Slovaciæ, 2025, nr. 1 (15), p.2-6. ISSN 1338-4589.
2. GLAVAN P., PĂDURE A., BONDAREV A. Prejudecățile actualilor și viitorilor medici asociate violenței domestice. În: Legea și Viața, publicație științifico-practică. Nr. 1 (381) 2025, pp. 64-79
3. GLAVAN P., PĂDURE A., BONDAREV A. Exploring knowledge and perceptions of domestic violence among medical students and physicians in the Republic of Moldova. In: Moldovan Journal of Health Sciences. 2025, 12(2), pp. 22-29
4. PĂDURE A., JELEZNAIA-BONDAREVA M., BONDAREV A. Identification and medico-legal assessment of soft tissue and osteo-articular trauma by musculoskeletal ultrasound. Proceedings of the 17-th edition of Euroinvent european exhibition of creativity and innovation. Iași, România, 2025. p. 149-150
5. BONDAREV A., PĂDURE A., LOZAN O. Managementul divergențelor de diagnostic clinic și medico-legal. În: Materialele Conferinței „Managementul sănătății publice: realizări, provocări și perspective”. Chișinău, 2025. pp. 34-35
6. NICORICI A., PĂDURE A., BONDAREV A., GLAVAN P. Trotinetele electrice – vehicule implicate în accidente rutiere. În: Moldovan Journal of Health Sciences, Vol.12 3/2025. Chișinău, 2025. p. 14. ISSN: 2345-1467
7. PĂDURE A., BONDAREV A., GLAVAN P. Dreptul pacientului la decizie (autonomie): element etic și legal central în relația medic-pacient. În culerege: „Managementul sănătății publice: realizări, provocări și perspective” Chișinău, 2025, pp. 52-53
8. STRATULAT Iu. (cond. șt. BONDAREV A.) Utilizarea tomografiei computerizate angiografice în medicina legală pentru determinarea sursei de hemoragie. În: Moldovan Journal of Health Sciences, Vol.12 3/2025. Chișinău, 2025. p. 46. ISSN: 2345-1467
9. JELEZNAIA-BONDAREVA M., PĂDURE A., BONDAREV A. Rolul ecografiei în evaluarea medico-legală a traumei contuze a genunchiului. În: Buletinul de științe a Moldovei Știință Medicală, revistă științifico-practică, 2025, (2)82, p. 301-305, ISSN 1857-0011.
10. GLAVAN P., PĂDURE A., BONDAREV A. Prejudecățile actualilor și viitorilor medici asociate violenței domestice. În: Legea și Viața, publicație științifico-practică, 2025, 1(381), pp. 64-79, ISSN 2587-4365. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15525927>
11. GLAVAN P., PĂDURE A., BONDAREV A. Exploring knowledge and perceptions of domestic violence among medical students and physicians in the Republic of Moldova. In: Mold J Health Sci, 2025, 12(2), pp. 22-29. ISSN: 2345-1467. <https://doi.org/10.52645/MJHS.2025.2.04>
12. SAHAROV N., LUNGU E. Aspecte medico-legale ale traumelor toraco-abdominale produse cu obiecte contondente. În: Buletinul Academiei de științe a Moldovei. Chișinău, 2025, (2)82, pp.160-163, ISSN 1857-0011.

13. САВЧУК С.А., НОВИКОВ А.П., РИЗВАНОВА Л.Н., КОФМАН В.Я., АЙГУМОВ М.Ш., ЖУМАТАЕВА Г.С., АБЕНОВА А.К., КУЛЬБАЦКИЙ В.С., ПОХОДНЯ Ю.Г., ВОСКАНЯН П.С., МЕЗИНОВ А.Б., КАДОЧНИКОВ О.П. Instrucțiune metodică: „ОБНАРУЖЕНИЕ ПСИХОАКТИВНЫХ ВЕЩЕСТВ В СТОЧНЫХ ВОДАХ” , Санкт-Петербург, 2025. 104 с.

Lista forurilor științifice din 2025 cu participarea angajaților CML:

Internațională

1. Научно практическая конференция «Внезапная детская смерть». Federația Rusă (Online), 23.01.2025
2. Научно практическая конференция «Лабораторное оборудование и средств измерения». Federația Rusă (Online), 20.02.2025
3. XXIII. International Balkan and Near Eastern Congresses Series on Economics, Business and Management. Plovdiv, Bulgaria, 15-16.03.2025
4. Научно-практическая конференция «Синдром позиционного сдавления в судебно-медицинской практике». Federația Rusă (Online), 20.03.2025
5. Conferința științifică cu participare internațională „Transplantul de țesuturi și celule. Actualități și perspective” Ed. III. Chișinău (Online), 21-22.03.2025.
6. Congresul „Zilele Medicale Sibiene” Ed. 2025. Sibiu, România (hybrid), 26-29.03.2025
7. Conferința națională de psihiatrie „No addict” Ed. a IX-a. Iași, România, 03-05.04.2025
8. XII Международный Конгресс «Актуальные вопросы судебной медицины и экспертной практики – 2025». Federația Rusă (Online), 17-18.04.2025
9. Conferință științifico-practică internațională cu genericul: Современные тенденции развития судебно-химической экспертизы: теория и практика» Uzbekistan or. Samarcand, (Online), 24-25.04.2025,
10. Conferința Europeană de Psihiatrie și Sănătate Mintală „Galatia” Ed. a IX-a. Galați, România, 07-11.05.2025
11. Conferința internațională „Human identification solutions 2025”. Thermofisher Scientific, (Online), 13-14.05.2025
12. 4th International Student Congress of General Medicine for students and youth doctors. Stip, Macedonia de Nord, 15-17.05.2025
13. 30th International Meeting on Forensic Medicine Alpe – Adria –Pannonia. Sibenik, Croația, (Online), 21-24.05.2025
14. Conferința internațională „DNA forensic examination” Thermofisher Scientific, CTCEJ, 23.05.2025
15. Conferința internațională Thermofisher Scientific “Future trends in forensic DNA technology seminar series”, 24.05.2025
16. Научно-практическая конференция «Сочетанная травма и ее проявления». Federația Rusă (Online), 22.05.2025
17. Săptămâna Medicală Balcanică, ediția 38. „Viitorul Medicinii Balcanice”. București, România, 05-06.06.2025
18. 54rd Krsek Conference of Forensic Medicine with International Participation. Modra,

Slovenia, 18-20.06.2025

19. Conferința cu participare internațională Management în Sănătate Publică, Chișinău, 20-21.06.2025
20. Forensic Science Symposium 2025 (organized by The Asian Forensic Sciences Network (AFSN), the European Network of Forensic Science Institutes (ENFSI), the US Drug Enforcement Administration (DEA) and the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC)), 02-04.09.2025
21. 104. Jahrestagung der Deutschen Gesellschaft für Rechtsmedizin. Graz, Austria (Online), 17-19.09.2025
22. Научно-практическая конференция «Повреждения, причиненные физическими факторами» Federația Rusă (Online), 18.09.2025
23. Conferința națională cu participare internațională „Științele naturii în dialogul generațiilor” ed. III. Chișinău, 18-19.2025
24. Cea de-a 8-a ediție a Conferinței Internaționale de Medicină Legală. Cluj-Napoca, România (Online), 25-28.09.2025
25. Virtual Drug-related-deaths expert meeting, EUDA, (Online), 02-03.10.2025
26. Conferința internațională „Conferința științifică internațională „Expertul judiciar – stâlpul încrederii în actul de justiție” Chișinău, Republica Moldova, 03.10.2025
27. Annual meeting of The Canadian Association of Forensic Medicine. Halifax, Canada (Online), 03-04.10.2025
28. Conferință internațională practico-științifică cu genericul: Современные инструментальные методы исследования в наркологии, токсикологии и судебной химии, Asociația din Federația Rusă a specialiștilor din domeniul toxicologiei clinice și medico-legale împreună cu Centrul de Expertize Judiciare din Kazakhstan, (Online)
29. Congresul aniversar 80 de ani de inovație în sănătate și educație medicală. RM, USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, 20-22.10.2025.
30. Final Conference of the International Training Programme: Prevent and Respond to Gender Based Violence – Strengthening Agents of Change, Viena, Austria, 21-24.10.2025.
31. Conferința de psihiatrie și psihologie medico-legală: inter și transdisciplinaritate, ed. A 5-a. Sibiu, România (hybrid). 19-22.11.2025
32. Participare la conferința internațională „Convenția de la Istanbul în acțiune: prevenirea femicidului, protecția victimelor și urmărirea în justiție a agresorilor”, 28.11.2025
33. Conferința internațională Школа практической хроматографии масс-спектрометрии. Federația Rusă (Online), 08-09.12.2025
34. Conferința „Судебно-медицинская экспертиза трупа в позднем посмертном периоде” Federația Rusă (Online), 18.12.2025

Foruri naționale

35. Conferință națională organizată IMSP IMC „Ziua bolilor rare 2025 ” 27.02-01.03.2025

36. Webinar-ul republican al serviciului medico-legal „Rezultatele activității Centrului de Medicină Legală în anul 2024”, 03.04.2025
37. Conferința națională Planificarea strategică și anuală în entități publice (IDIS), 23-24.05.2025
38. Webinar-ul republican al serviciului medico-legal „Prelevarea probelor biologice pentru cercetări medico-legale de laborator”, 29.05.2025
39. Congresul Neurologilor din Republica Moldova. Ed. VIII. USMF „Nicolae Testemițanu”, Societatea Neurologilor din Republica Moldova, Chișinău, 13-14.06.2025
40. Conferința Barnahus Moldova: viziune integrată pentru protecția copiilor victime, 23.06.2025
41. Webinar-ul republican al serviciului medico-legal „Modificările Legii nr. 68/2017 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, 28.08.2025
42. Conferința „Dreptul la reabilitare. Prevenirea torturii și a violenței în bază de gen. Combaterea impunității” – RCTV Memoria, 16.10.2025
43. Congresul Medicina, Științele moleculare și de Mediu (MedMolMed2025). Chișinău, 10-15.11.2025
44. Atelierul de formare a formatorilor naționali „Răspunsul multidisciplinar la cazurile de violență sexuală”, Chișinău, 17-21.11.2025

Comunicări:

1. BONDAREV A. Managementul divergențelor de diagnostic clinic și medico-legal. Conferință cu participare internațională „Management în sănătate publică. Chișinău, 20-21.06.2025
2. BOTEZATU M. „Revizuirea rezultatelor analizei cantitative a probelor de ape uzate în cadrul testelor profesionale PT SCORE ILS 2024”. Conferință științifico-practică internațională cu genericul: Современные тенденции развития судебно-химической экспертизы: теория и практика» Uzbekistan or. Samarcand, (Online), 24-25.04.2025
3. BONDAREV A. Managementul discrepanțelor diagnostice clinice și medico-legale. Conferința Clujeană de Medicină Legală, ediția a VIII-a, Cluj-Napoca, România, 25-28.09.2025
4. BONDAREV A. Aspectele manageriale ale divergențelor de diagnostic în medicina legală. Conferința științifică internațională „Expertul judiciar – stâlpul încrederii în actul de justiție” Chișinău, Republica Moldova, 03.10.2025.
5. PĂDURE A. Diagnosticarea ecografică a traumelor contuze în scopuri medico-legale. Conferința științifică internațională „Expertul judiciar – stâlpul încrederii în actul de justiție” Chișinău, Republica Moldova, 03.10.2025.
6. LUNGU E. Caracteristica traumelor toraco-abdominale cu consecințe letale produse în municipiul Chișinău. Conferința științifică internațională „Expertul judiciar – stâlpul încrederii în actul de justiție” Chișinău, Republica Moldova, 03.10.2025.
7. PĂDURE A. Aprecierea gravității vătămării corporale sau sănătății prin contaminarea cu ITS și HIV. Conferința științifică internațională „Expertul judiciar – stâlpul încrederii

în actul de justiție” Chișinău, Republica Moldova, 03.10.2025.

8. GLAVAN P. Improving health systems in Moldova. Engaging medical students for change. Final Conference of the International Training Programme: Prevent and Respond to Gender Based Violence – Strengthening Agents of Change, Viena, Austria, 21-24.10. 2025.
9. PĂDURE A. Instruirea medicilor și mediciniștilor privind violența în familie și de gen. Conferința internațională „Convenția de la Istanbul în acțiune: prevenirea femicidului, protecția victimelor și urmărirea în justiție a agresorilor”, 28.11.2025
10. BACA I. Identificarea criminalistică a persoanei în baza cercetării markerilor specifici ADN în cadrul Conferinței naționale organizată IMSP IMC „Ziua bolilor rare 2025”, 27.02.2025
11. VERBIȚCHI S. Cercetarea produsului de concepție în infracțiunile privind viața sexuală a persoanei în cadrul Conferinței naționale organizată IMSP IMC „Ziua bolilor rare 2025”, 27.02.2025
12. PĂDURE Ad. Prezentarea modificărilor la PSM 05 Prelevarea și transmiterea probelor biologice pentru cercetări medico-legale de laborator în cadrul webinar-ului Prelevarea probelor biologice pentru cercetări medico-legale de laborator”, 29.05.2025
13. PĂDURE Ad. Gestionarea probelor biologice din perspectiva efectuării cercetărilor molecular-genetice în cadrul CML la conferința DNA forensic examination, 25.05.2025
14. GLAVAN P. Reguli de prelevare pentru investigația medico-criminalistică în cadrul webinar-ului Prelevarea probelor biologice pentru cercetări medico-legale de laborator”, 29.05.2025
15. ODOVENCO B. Reguli de prelevare pentru investigația histologică în cadrul webinar-ului Prelevarea probelor biologice pentru cercetări medico-legale de laborator”, 29.05.2025
16. BOTEZATU M. Reguli de prelevare pentru investigația toxicologică în cadrul webinar-ului Prelevarea probelor biologice pentru cercetări medico-legale de laborator”, 29.05.2025
17. PĂDURE A. Prezentarea modificărilor la Legea nr. 68/2017 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar în cadrul webinar-ului „Modificările Legii nr. 68/2017 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, 28.08.2025
18. CIORBA C. Problemele privind corelarea rezultatelor investigațiilor toxicologice cu cauza morții în cadrul webinar-ului „Modificările Legii nr. 68/2017 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, 28.08.2025
19. ȘARPE V. Activitatea Centrului de Medicină Legală în anul 2024 și Planul de activitate al Centrului de Medicină Legală pentru anul 2025 în cadrul webinar-ului „Rezultatele activității Centrului de Medicină Legală în anul 2024”, 03.04.2025
20. BULGARU I. Evaluarea calității rapoartelor de expertiză judiciară în cadrul webinar-ului „Rezultatele activității Centrului de Medicină Legală în anul 2024”, 03.04.2025

Postere:

1. PĂDURE, A. Forensic Application of Ultrasound Diagnostics in Soft Tissue and Osteo-Articular Injuries. Conferința Națională a Societății Române de Ultrasonografie în Medicină și Biologie. Iași, România, 24-26 aprilie 2025
2. STRATULAT, Iu. (cond. șt. BONDAREV, A.) Utilizarea tomografiei computerizate angiografice în medicina legală pentru determinarea sursei de hemoragie. Congresul aniversar 80 de ani de inovație în sănătate și educație medicală. RM, USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, 20-22.10.2025.